

University of Groningen

What's Up, Theunis?

Piersma, Theun

Published in:
Vogelnieuws

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2008

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Piersma, T. (2008). What's Up, Theunis? De wenkbrauw van de wilster. *Vogelnieuws*, 2008(6).

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

HET **GLOBAL FLY-WAY NETWORK** IS HET KWETSBAARSTE SYSTEEM VAN INTERNATIONALE TREKROUTES WAARlangs STELTLOPERS ONGELOOFLIJKE AFSTANDEN AFLEGGEN. PROFESSOR THEUNIS PIERSMA, SUPERSPECIALIST OP DIT GEBIED, DOET IN HET LOGBOEK **WHATS UP, THEUNIS?** VERSLAG VAN ONDERZOEK.

Olympische prestaties

Onlangs werd het Friese record paalzitten gebroken. Na 67 uur mochten de drie kampioenen onder gejuich hun palen verlaten. Met een energieverbruik van anderhalf keer het minimum lag hun prestatie natuurlijk niet in de fysieke inspanning. De paalzitsters hadden het gevecht tegen hun slaap gewonnen.

Vergelijk dat eens met trekvogels die — zonder te slapen — vier keer zo lang aan het vliegen zijn en daarbij zes keer zo hard energie uitgeven. Dit is wat een aantal rosse grutto's, met 26 gram zware satellietzendentjes in hun buik, het afgelopen najaar presteerden toen ze de 11.000 kilometer over de Stille Oceaan tussen Alaska en Nieuw-Zeeland overbrugden. Ze verbaasden ons dit voorjaar opnieuw door non-stop van Nieuw-Zeeland naar China te vliegen, wat ook anderhalve week in beslag nam.

Het zo lang volhouden van een energieverbruik van negen keer het minimum, sowieso het 'hardste werken' dat we

van mens of dier kennen, is een unicum. Rosse grutto's kunnen bij vertrek beschouwd worden als de vetste vogels uit het dierenrijk; bij aankomst zijn ze gekrompen tot de magerste. Niet alleen is alle vet verdwenen, maar tijdens de vlucht branden ze ook veel spierweefsel op. Onderweg verliezen ze de helft van hun lever en een kwart van hun hart en vliegspieren. Dat is niet erg, als ze daarna maar goed kunnen eten.

Bijtanken doen de rosse grutto's in de Gele Zee, de wadengebieden ten oosten van Peking. 's Winters ligt het wad grotendeels onder het ijs, maar 's zomers bood het een rijk gedekte tafel aan wadvogels en lokale vissers. 'Bood', want er speelde zich een Olympisch drama af. Om de luchtkwaliteit op te peppen werd het afgelopen jaar de zware industrie van Peking naar de kust verplaatst. Het aangename — schone Olympische lucht — werd met het nuttige — nieuwe aanvoerhavens voor grondstoffen — gecombineerd. Precies daar waar rosse grutto's, kanoeten en andere wadvogels op adem moeten komen, werd in no time 600 vierkante kilometer wad ingepolderd. Eén gezenderde rosse grutto, ze heeft 'C7' op haar pootvlag staan, ging er op 25 juli even kijken. Noodgedwongen vloog ze onmiddellijk verder zuidwaarts. Gelukkig heeft deze topatleet de inpoldering tot dusver overleefd.

